

Në pajtim me ligjin për organizimin dhe punën e organeve të administratës shtërore (" Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 58/ 00, 44/ 02, 82/08, 167/10 dhe 51/11 dhe " Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut " 96/19 dhe 110/19), si dhe në bazë të nenit 50 paragrafi 6 I Ligjit për arsim fillor (" Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 161/2019) Ministri për Arsim dhe Shkencë solli programin e shkurtuar për mësimin e lëndës ARSIM QYTETARË për klasën e nëntë të arsimtit fillorë nënëtëvjeçarë për vitin shkollor 2020/2021

PROGRAM I SHKURTUAR
MËSIMORË

ARSIM QYTETARE

Klasa IX

Arsimi fillor
nënëtëvjeçarë

1. Hyrje

Progrmi i shkurtuar mësimorë programin për lëndën mësimore Arsim Qytetare per IX klasën e në arsimit fillor nëntëvjeçar është i bazuar në qëllimet / rezultatet e mësimit të parapara në programin mësimorë për lëndën mësimore i cili realizohet në mënyrë të rregullt në pajtim më planin e miratuar.

Me programin mësimorë përcaktohen tema të caktuara dhe njësi mësimore të cilat duhet të realizohen për 159 ditë me ç'rast respektohet fondi i planifikuar i orëve i përcaktuar në programin e rregullt , respektivisht 1 orë në javë ose 32 orë gjithësejt.

Mësimdhënësi gjatë planifikimit dhe realizimit të njësive mësimore nga programi I shkurtuar bazohet në qëllimet / rezultatet nga mësimi, nocionet e përcaktuara, metodat dhe aktivitetet e parashtruara në programin e rregullt mësimorë

Pasqyrë e temave dhe njësive mësimore

TEMA I: IDENTITETI QYTETAR (6 ORË)

Njësitë mësimore:

1. Zhvillimi i karakteristikave personale
2. Etika, vlerat dhe humaniteti
3. Zhvillimi profesional dhe i karrierës

TEMA II: BASHKPUNIMI DHE NDËRLIDHJA NË SHOQËRINË QYTËTARE(8 ORË)

Njësitë mësimore:

1. Pranimi dhe respektimi i diversitetit
2. Qëndrimet dhe pikëpamjet
3. Konfliktet dhe menaxhimi i konflikteve
4. Interkulturalizmi i në shoqërinë qytetare

TEMA III: QYTETARI DHE S SHOQRIA C CIVILE (4 ORË)

Njësitë mësimore:

1. Përgjegjësia sociale
- 2.Organizatat qytetare dhe grupet e përfaqësimit

TEMA IV: KULTURA, IDENTITETI KULTUROR, FEJA DHE MEDIAT SHOQRORRE (6 ORË)

Njësitë mësimore:

1. Kultura dhe identiteti kulturor
2. Ndikimi i mediave sociale tek qytetarët
3. Shteti dhe administrata publike në funksion të qytetarëve

TEMA V: SHTETARI DHE SHTETI (4 OR H)**Njësitë mësimore:**

1. Sundimi i së drejtës dhe shteti juridik
2. Zgjedhjet dhe proceset demokratike në shoqëri

TEMA VI: SHTETARI DHE EVROPA (4 OR H)**Njësitë mësimore:**

1. Bashkimi Evropian (BE)
2. Republika e Maqedonisë së Veriut në Bashkimin Evropian

1. Rekomandimet didaktike

Për realizimin e programit të shkurtuar mësimorë për lëndën mësimore arsim qytetarë për klasën IX në arsimin fillor nëntëvjeçarë piknisja bazë është programi i rregullt mësimorë (qëllimet e lëndës për periudhën zhvillimore, qëllimet mësimore në kl. IX, qëllimet konkrete, nocionet, aktivitetet e propozuara dhe metodat dhe rezultatet nga mësimi) dhe është adekuate me karakteristikat zhvillimore të nxënësve në arsimin fillorë nëntëvjeçarë, ndërsa elementet didaktike të cilat janë karakteristike për mësimin në shkollën fillore bashkëkohore dhe janë në pajtim me aftësitë psikofizike të nxënësve.

Mësimdhënësit e Arsimit qytetar planifikimin dhe përgatitjen e tyre duhet t'i zhvillojnë duke u bazuar në qëllimet dhe rezultatet e të nxenit të temave dhe përbajtjes mësimore të dhëna në programin e shkurtuar e shkurtuar me një zgjedhje të përshtatshme të metodave dhe aktiviteteve në procesin e mësimdhënieve. Planifikimi përfshin detyra që duhet të kryhen në një kohë të caktuar për të arritur qëllimet e përcaktuara dhe rezultatet e të nxenit, por gjithashtu mënyra për të kontrolluar dhe vlerësuar rezultatet e arritura. Planifikimi shpreh spontanitetin në procesin arsimor, ndërkohë pika fillostarte për përgatitjen e planifikimit është reflektimi.

Specifika e lëndës në mësimdhëni shkollore jep detyrën thelbësore në programin e shkurtuar, dhe ajo është të aftësojë nxenësit të zbatojnë njohuritë, të ndërtojnë qëndrimet, interesat dhe mendimet e tyre që do të kontribuojnë për të qenë aktivë, për të pasuruar pjesëmarrjen aktive të tyre dhe më pas ta promovojnë shoqërinë civile si qytetarë të rritur.

Programi i shkurtuar i lëndës arsim qytetar mund të zbatohet me sukses në mësimdhëni shkollore duke aplikuar metoda dhe aktivitete për të inkurajuar të mësuarit në thellësi duke kuptuar dhe arsyetuar, bashkëpunim, punë në grupe, si dhe me kërkime të pavarura dhe zbulimin e njohurive. Mësimdhënësit e arsimit qytetar duhet të kontribuojnë në krijimin e një klime demokratike shkollore, përmes aktiviteteve kërkimore, punëtorive të projekteve, nxenësit të shprehin mendimin e tyre, të pranojnë vlerat, të edukohen në fryshtë e bashkëpunimit, humanizmit, empatisë, komunikimit jo të dhunshëm, mosdiskriminimit dhe respektimit të diversiteteve.

2. Normativi për kuadrin mësimorë

Programi i shkurtuar e realizon mësimdhënësi përputhje me normativin e dhënë në programin e rregullt mësimor.

Programi I shkurtuar mësimorë për lëndën Arsim qytetare për klasën e nëntë të arsimit fillor nëntëvjeçar e miratoi :

Ministri për Arsim dhe Shkencë

Milla Carovska
